

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

സാരണേന രാവണം പ്രതി പൃഥക് പൃഥഗ് വാനരയൂഥപതീനാം
പരിചയദാനം

തദ്വചഃ സത്യമക്ലീബം
സാരണേനാഭിഭാഷിതം |
നിശമ്യ രാവണോ രാജാ
പ്രത്യഭാഷത സാരണം || 6.26.1 ||

യദി മാമഭിയുഞ്ജീരൻ
ദേവഗന്ധർവദാനവാഃ |
നൈവ സീതാമഹം ദദ്യാം
സർവലോകഭയാദപി || 6.26.2 ||

ത്വം തു സൗമ്യ പരിത്രസ്തോ
ഹരിഭിഃ പീഡിതോ ഭൃശം |
പ്രതിപ്രദാനമദ്യൈവ
സീതായാഃ സാധു മന്യസേ || 6.26.3 ||

കോ ഹി നാമ സപത്തോ മാം
സമരേ ജേതുമർഹതി |

ഇത്യുക്ത്വാ പരുഷം വാക്യം
രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ || 6.26.4 ||

ആരുരോഹ തതഃ ശ്രീമാൻ
പ്രാസാദം ഹിമപാണ്ഡുരം |
ബഹുതാലസമുത്സേധം
രാവണോഽഥ ദിദൃക്ഷയാ || 6.26.5 ||

താഭ്യാം ചരാഭ്യാം സഹിതോ
രാവണഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ |
പശ്യമാനഃ സമുദ്രം തം
പർവതാംശ്ച വനാനി ച || 6.26.6 ||

ദദർശ പൃഥിവീദേശം
സുസമ്പൂർണം പ്ലവംഗമൈഃ |
തദപാരമസഹ്യം ച
വാനരാണാം മഹാബലം || 6.26.7 ||

ആലോക്യ രാവണോ രാജാ
പരിപ്രപ്ച്ഛ സാരണം |
ഏഷാം കേ വാനരാ മുഖ്യാഃ
കേ ശൂരാഃ കേ മഹാബലാഃ || 6.26.8 ||

കേ പൂർവമഭിവർത്തന്തേ
മഹോത്സാഹാഃ സമന്തതഃ |
കേഷാം ശൃണോതി സുഗ്രീവഃ
കേ വാ യുഥപയുഥപാഃ || 6.26.9 ||

സാരണാചക്ഷ്യ മേ സർവം
കിം പ്രഭാവാഃ പ്ലവംഗമാഃ |

സാരണോ രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ
വചനം പരിപൃച്ഛതഃ || 6.26.10 ||

ആബഭാഷേഫിമ മുഖ്യജേണാ
മുഖ്യാംസ്തത്ര വനൗകസഃ |
ഏഷ യോദ്ഭിമുഖോ ലങ്കാം
നർദംസ്തിഷ്ഠതി വാനരഃ || 6.26.11 ||

യുഥപാനാം സഹസ്രാണാം
ശതേന പരിവാരിതഃ |
യസ്യ ഘോഷേണ മഹതാ
സപ്രാകാരാ സതോരണാ || 6.26.12 ||

ലങ്കാ പ്രതിഹതാ സർവാ
സശൈലവനകാനനാ |
സർവശാഖാമൃഗേന്ദ്രസ്യ
സുഗ്രീവസ്യ മഹാത്മനഃ || 6.26.13 ||

ബലാഗ്രേ തിഷ്ഠതേ വീരോ
നീലോ നാമൈഷ യുഥപഃ |
ബാഹു പ്രഗൃഹ്യ യഃ പദ്ഭ്യാം
മഹീം ഗച്ഛതി വീര്യവാൻ || 6.26.14 ||

ലങ്കാമഭിമുഖഃ കോപാ -
ദഭീക്ഷ്ണം ച വിജ്യോഭതേ |
ഗിരിശൃംഗപ്രതീകാശഃ
പദ്മകിഞ്ജൽകസന്നിഭഃ || 6.26.15 ||

സ്ഫോടയത്യതിസംരബ്ധോ
ലാംഗുലം ച പുനഃ പുനഃ |

യസ്യ ലാംഗൂലശബ്ദേന
സ്വന്നന്തി പ്രദീശോ ദശ || 6.26.16 ||

ഏഷ വാനരരാജേന
സുഗ്രീവേണാഭിഷേചിതഃ |
യുവരാജോഽംഗദോ നാമ
ത്വാമാഹുയതി സംയുഗേ || 6.26.17 ||

വാലിനഃ സദ്യശഃ പുത്രഃ
സുഗ്രീവസ്യ സദാ പ്രിയഃ |
രാഘവാർഥേ പരാക്രാന്തഃ
ശക്രാർഥേ വരുണോ യഥാ || 6.26.18 ||

ഏതസ്യ സാ മതിഃ സർവാ
യദ് ദൃഷ്ടാ ജനകാത്മജാ |
ഹനുമതാ വേഗവതാ
രാഘവസ്യ ഹിതൈഷിണാ || 6.26.19 ||

ബഹൂനി വാനരേന്ദ്രാണാ -
മേഷ യൂമാനി വീര്യവാൻ |
പരിഗൃഹ്യാഭിയാതി ത്വാം
സ്വേനാനീകേന മർദിതും || 6.26.20 ||

അനുവാലിസുതസ്യാപി
ബലേന മഹതാ വൃതഃ |
വീരസ്തിഷ്ഠതി സംഗ്രാമേ
സേതുഹേതുരയം നലഃ || 6.26.21 ||

യേ തു വിഷ്ടഭ്യ ഗാത്രാണി
ക്ഷേപ്യന്ധയന്തി നദന്തി ച |

ഉത്ഥായ ച വിജൃംഭന്തേ
ക്രോധേന ഹരിപുംഗവാഃ || 6.26.22 ||

ഏതേ ദുഷ്പ്രസഹാ ഘോരാ -
ശ്വണ്യാശ്വണ്യപരാക്രമാഃ |
അഷ്ടൗ ശതസഹസ്രാണി
ദശകോടിശതാനി ച |
യ ഏനമനുഗച്ഛന്തി
വീരാശ്ചന്ദനവാസിനഃ || 6.26.23 ||

ഏഷൈവാശംസതേ ലങ്കാം
സ്വേനാനീകേന മർദ്ദിതും |
ശ്വേതോ രജതസങ്കാശ -
ശ്വപലോ ഭീമവിക്രമഃ || 6.26.24 ||

ബുദ്ധിമാൻ വാനരഃ ശൂര -
സ്ത്രിഷു ലോകേഷു വിശ്രുതഃ |
തൂർണം സുഗ്രീവമാഗമ്യ
പുനർഗച്ഛതി വാനരഃ || 6.26.25 ||

വിഭജൻ വാനരീം സേനാ -
മനീകാനി പ്രഹർഷയൻ |
യഃ പുരാ ഗോമതീതീരേ
രമ്യം പര്യേതി പർവതം || 6.26.26 ||

നാമ്നാ സംരോചനോ നാമ
നാനാനഗയുതോ ഗിരിഃ |
തത്ര രാജ്യം പ്രശാസ്ത്യേഷ
കുമുദോ നാമ യുഥപഃ || 6.26.27 ||

യോഽസൗ ശതസഹസ്രാണി
 സഹർഷം പരികർഷതി |
 യസ്യ വാലാ ബഹുവ്യാമാ
 ദീർഘലാംഗുലമാശ്രിതാഃ || 6.26.28 ||

താമ്രാഃ പീതാഃ സിതാഃ ശ്വേതാഃ
 പ്രകീർണാ ഘോരദർശനാഃ |
 അദീനോ വാനരശ്ചണ്ഡഃ
 സംഗ്രാമമഭികാങ്ക്ഷതി |
 ഏഷോഽപ്യാശംസതേ ലങ്കാം
 സ്വേനാനീകേന മർദിതും || 6.26.29 ||

യസ്ത്യേഷ സിംഹസങ്കാശഃ
 കപിലോ ദീർഘകേസരഃ |
 നിഭൃതഃ പ്രേക്ഷതേ ലങ്കാം
 ദിധക്ഷന്നിവ ചക്ഷുഷാ || 6.26.30 ||

വിന്ധ്യം കൃഷ്ണഗിരിം സഹ്യം
 പർവതം ച സുദർശനം |
 രാജൻ സതതമധ്യാസ്തേ
 സ രംഭോ നാമ യുഥപഃ |
 ശതം ശതസഹസ്രാണാം
 ത്രിംശച്ച ഹരിപുംഗവാഃ || 6.26.31 ||

യം യാന്തം വാനരാ ഘോരാ -
 ശ്ചണ്ഡാശ്ചണ്ഡപരാക്രമാഃ |
 പരിവാർയാനുഗച്ഛന്തി
 ലങ്കാം മർദിതുമോജസാ || 6.26.32 ||

യസ്തു കർണൗ വിവൃണുതേ
 ജ്യോഭതേ ച പുനഃ പുനഃ |
 ന തു സംവിജതേ മൃത്യോ -
 ര്ന ച സേനാം പ്രധാവതി || 6.26.33 ||

പ്രകമ്പതേ ച രോഷേണ
 തിര്യക് ച പുനരീക്ഷതേ |
 പശ്യ ലാംഗൂലവിക്ഷേപം
 ക്ഷേപ്യന്ത്യേഷ മഹാബലഃ || 6.26.34 ||

മഹാജവോ വീതഭയോ
 രമ്യം സാൽവേയപർവതം |
 രാജൻ സതതമധ്യാസ്തേ
 ശരഭോ നാമ യുഥപഃ || 6.26.35 ||

ഏതസ്യ ബലിനഃ സർവേ
 വിഹാരാ നാമ യുഥപാഃ |
 രാജംഛരതസഹസ്രാണി
 ചത്വാരിംശത്തമൈവ ച || 6.26.36 ||

യസ്തു മേഘ ഇവാകാശം
 മഹാനാവൃത്യ തിഷ്ഠതി |
 മധ്യേ വാനരവീരാണാം
 സുരാണാമിവ വാസവഃ || 6.26.37 ||

ഭേരീണാമിവ സന്നാഭോ
 യസ്യേഷ ശ്രൂയതേ മഹാൻ |
 ഘോഷഃ ശാഖാമൃഗേന്ദ്രാണാം
 സംഗ്രാമമഭികാക്ഷതാം || 6.26.38 ||

ഏഷ പർവതമധ്യാസ്തേ
 പാരിയാത്രമനുത്തമം |
 യുദ്ധേ ദുഷ്പ്രസഹോ നിത്യം
 പനസോ നാമ യുഥപഃ || 6.26.39 ||

ഏനം ശതസഹസ്രാണാം
 ശതാർധം പര്യുപാസതേ |
 യുഥപാ യുഥപശ്രേഷ്ഠം
 യേഷാം യുമാനി ഭാഗശഃ || 6.26.40 ||

യസ്തു ഭീമാ പ്രവൽഗന്തീം
 ചമും തിഷ്ഠതി ശോഭയൻ |
 സ്ഥിതാം തീരേ സമുദ്രസ്യ
 ദ്വിതീയ ഇവ സാഗരഃ || 6.26.41 ||

ഏഷ ദർദുരസങ്കാശോ
 വിനതോ നാമ യുഥപഃ |
 പിബംശ്ചരതി യോ വേണാം
 നദീനാമുത്തമാം നദീം || 6.26.42 ||

ഷഷ്ടിഃ ശതസഹസ്രാണി
 ബലമസ്യ പ്ലവംഗമാഃ |
 ത്വാമാഹ്വയതി യുദ്ധായ
 ക്രോധനോ നാമ വാനരഃ || 6.26.43 ||

വിക്രാന്താ ബലവന്തശ്ച
 യഥാ യുമാനി ഭാഗശഃ |
 യസ്തു ഗൈരികവർണാഭം
 വപുഃ പുഷ്യതി വാനരഃ || 6.26.44 ||

അവമത്യ സദാ സർവ്വാൻ
 വാനരാൻ ബലദർപിതഃ |
 ഗവയോ നാമ തേജസ്വീ
 ത്വാം ക്രോധാദഭിവർത്തതേ || 6.26.45 ||

ഏനം ശതസഹസ്രാണി
 സപ്തതിഃ പര്യുപാസതേ |
 ഏഷൈവാശംസതേ ലങ്കാം
 സ്വേനാനീകേന മർദ്ദിതും || 6.26.46 ||

ഏതേ ദുഷ്പ്രസഹാ വീരാ
 യേഷാം സംഖ്യാ ന വിദ്യതേ |
 യുമപാ യുമപശ്രേഷ്ഠാ -
 സ്തേഷാം യുമാനി ഭാഗശഃ || 6.26.47 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||